

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 30. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 9. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 8. maj 2025

- L 1. Meddelelser fra formanden
- L 2. Rådsmøde nr. 4095 (udenrigsanliggender – handel) den 15. maj 2025
 - Punkt 1 er lukket
 - Forelæggelse ved udenrigsministeren
 - Rådsmøde 4095 – Bilag 1 (fortroligt samlenotat vedr. pkt. 1)
 - Rådsmøde 4095 – Bilag 2 (samlenotat vedr. pkt. 2)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)
- 3. Rådsmøde nr. 4093 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur og sport) den 13. maj 2025
 - Forelæggelse ved kulturministeren
 - Rådsmøde 4093 – Bilag 1 (samlenotat)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)
- FO 4. Forslag om forenkling og styrkelse af EU's kulstofsgøringsmekanisme (CBAM)
 - Forelæggelse ved økonomiministeren
 - *Nyt forhandlingsoplæg*
 - KOM (2025) 0087
 - KOM (2025) 0087 – Bilag 1 (samlenotat)
 - KOM (2025) 0087 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)
 - KOM (2025) 0087 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 38, senest behandlet i EUU 28/2-25)

- FO 5. Oplæg til koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul (NEC)
Forelæggelse ved økonomiministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
C (2025) 2000
C (2025) 2000 – Bilag 1 (samlenotat)
C (2025) 2000 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)
C (2025) 2000 – Bilag 3 (Danmarks anmodning om aktivering af den nationale undtagelsesklausul)
C (2025) 2000 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers
C (2025) 2000 – svar på spm. 2, om oversendelse af tabel for anvendelsen af fleksibiliteten inden for rammerne af Kommissionens meddelelse om aktivering af den nationale undtagelsesklausul på danske data og forventede udvikling i forsvarsudgifter
EU-note (20241) – E 11 (EU-nyt om låneinstrument og national undtagelsesklausul)
EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 26 FO, nyt låneinstrument SAFE forelagt til FO 4/4-25)
EUU alm. del (20241) – Bilag 318 (udvalgsmødereferat side 2 FO, REARM EU forelagt til forhandlingsoplæg 5/3-25)
6. Rådsmøde nr. 4094 (økonomi og finans) den 13. maj 2025
Forelæggelse ved økonomiministeren
Rådsmøde 4094 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)
- L 7. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 2-3 samt 6 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg

L =Lukket behandling

Rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 15. maj 2025

- L
1. EU-USA handelsforholdet
 - *Politisk drøftelse*
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 440 (udvalgsmødereferat side 9, senest behandlet i EUU 11/4-25 under siden sidst)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 380 (udvalgsmødereferat side 11 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/3-25)
 2. Europæisk økonomisk sikkerhed
 - *Udveksling af synspunkter*
 - JOIN (2023) 0020
 3. Eventuelt
 4. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort

Rådsmøde nr. 4093 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur og sport) den 13. maj 2025

1. Rådskonklusioner om understøttelse af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle aktørers karrierestart
 - *Vedtagelse*
2. Rådskonklusioner om evaluering af den retlige ramme for tjenester, der leverer audiovisuelt indhold
 - *Vedtagelse*
3. Den næste generation af Et Kreativt Europa-programmet for 2028-2034 og Kulturkompasset
 - *Politisk drøftelse*
4. Konklusioner fra Rådet og fra repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en ny tilgang til sportens rolle i uddannelsesprocessen
 - *Vedtagelse*
5. Atleters rolle i skabelse af en udviklingsstrategi for sportsområdet
 - *Politisk drøftelse*
6. Eventuelt
7. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under kulturministeriets ressort

Rådsmøde nr. 4094 (økonomi og finans) den 13. maj 2025

1. Forslag om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande (IOSS)

– *Orientering*

KOM (2023) 0262

KOM (2023) 0262 – KOM (2023) 0262 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

KOM (2023) 0262 – KOM (2023) 0262 – svar på spørgsmål 2 om udvidelsen af anvendelsesområdet for IOSS vil udgøre en forbedring af konkurrenceevnen for store onlineplatforme i tredjelande

EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 19 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/4-25)

EUU alm. del (20241) – Bilag 212 (udvalgsmødereferat side 34, behandlet i EUU 6/12-24)

2. Konkurrenceevne, forenkling og forbedring af erhvervsvilkår i EU: Opsparings- og Investeringsunionen (SIU)

– *Orientering*

KOM (2025) 0124

3. Forslag om låneinstrument til forsvarsinvesteringer (SAFE)

– *Vedtagelse*

KOM (2025) 0122

KOM (2025) 0122 – KOM (2025) 0122 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

KOM (2025) 0122 – KOM (2025) 0122 – svar på spm. 2 om, hvorvidt regeringen i forhandlingerne om SAFE i Rådet vil afvise at støtte et resultat, hvor den foreslåede genudlånsmodel erstattes af en tilskudsmodel

EU-note (20241) – E 11 (EU-nyt om låneinstrument og national undtagelsesklausul)

EUU alm. del (20241) – Bilag 318 (udvalgsmødereferat side 2 FO, forhandlingsoplæg vedr. REARM Europe forelagt EUU 5/3-25)

EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/4-25)

4. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– *Orientering*

EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 17, senest behandlet i EUU 28/2-25)

5. Opfølgning på G20-mødet for finansministre og centralbankchefer og IMF's forårsmøder den 23./24. april
 - *Orientering*
6. Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)
 - *Vedtagelse*
 - KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2025) 0177, KOM (2025) 0176, KOM (2025) 0175
7. Eventuelt
8. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Økonomiministeriet og Skatteministeriets ressort. Dagsordenspunkt 2 hører under Økonomiministeriet og Erhvervsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 3 hører under Økonomiministeriet og Forsvarsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 4 hører under Økonomiministeriet, Finansministeriet og Udenrigsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 5 og 6 hører under Økonomiministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 30. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 9. maj 2025

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Brigitte Klitskov Jerkel (KF), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Thorkild Holmboe-Hay (S), Christian Friis Bach (V), Ammar Ali (M), Alexander Ryle (LA), Louise Brown (LA), Claus Jørgensen (SF), Sascha Faxe (ALT) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, kulturminister Jakob Engel-Schmidt og økonomiminister Stephanie Lose.

L Punkt 1. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Rådsmøde nr. 4095 (udenrigsanliggender – handel) den 15. maj 2025

Rådsmøde 4095 – Bilag 1 (fortroligt samlenotat vedr. pkt. 1)

Rådsmøde 4095 – Bilag 2 (samlenotat vedr. pkt. 2)

EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Alle sager forelægges til orientering. Punktet om handelsforholdet mellem EU og USA forelægges for lukkede døre.

Frokostdrøftelse om handelsaftaler

Ud over emnerne på rådsmødets dagsorden lægges der op til en kort frokostdrøftelse om igangværende forhandlinger, hvor der forventes fokus på de bilaterale handelsaftaler med bl.a. Mercosur, Mexico, Indien og Australien. Disse aftaler er kun blevet endnu vigtigere for EU i lyset af de geopolitiske omstændigheder. Fra dansk side vil vi gøre, hvad vi kan, for at fremme forhandlingerne mest muligt under vores kommende EU-formandskab. Det gælder ikke mindst i forhold til den endelige godkendelse af EU-Mercosur-aftalen.

Sikkerheds- og forsvarspartnerskab mellem EU og Storbritannien

På dette eller et andet kommende rådsmøde skal der godkendes et sikkerheds- og forsvarspartnerskab mellem EU og Storbritannien – et såkaldt SDP. Udkastet blev fremsat den 2. maj 2025 og er stadig under forhandling, men der forventes enighed meget snart, så det eventuelt kan underskrives på topmødet mellem EU og Storbritannien den 19. maj 2025 i London.

EU og Storbritannien forhandler dog stadig om topmødeleverancer, så det er for tidligt at sige, hvad der kommer til at indgå i sidste ende.

Fra dansk side bakker vi fuldtone op om styrket sikkerheds- og forsvarssamarbejde mellem EU og Storbritannien, og vi støtter derfor også indgåelse af et SDP.

L 1. EU-USA handelsforholdet

– *Politisk drøftelse*

EUU alm. del (20241) – Bilag 440 (udvalgsmødereferat side 9, senest behandlet i EUU 11/4-25 under siden sidst)

EUU alm. del (20241) – Bilag 380 (udvalgsmødereferat side 11 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/3-25)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

2. Europæisk økonomisk sikkerhed

– *Udveksling af synspunkter*

JOIN (2023) 0020

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Der ventes en bred og relativt uddramatisk drøftelse.

Økonomisk sikkerhed er blevet en vigtig prioritet i EU i de senere år. Det skyldes ikke mindst de stigende geopolitiske spændinger og et intensiveret teknologisk kapløb. I sin essens handler det om at styrke vores evne til at beskytte os mod risici og følsomheder forbundet med vores økonomiske relationer med omverdenen. Det handler også om at fremme vores konkurrenceevne inden for nye nøgleteknologier, f.eks. kvanteteknologi og biotech.

Kommissionen ventes at redegøre for status på gennemførelsen af strategien for EU's økonomiske sikkerhed fra juni 2023. Det forventes i korte træk at omfatte igangværende arbejde med at kortlægge og evaluere risici forbundet med kritiske teknologier såvel som afhængigheder, der i værste fald kan bruges til økonomisk tvang, f.eks. kritiske råstoffer.

Det forventes ligeledes, at Kommissionen vil løfte lidt af sløret for den annoncerede doktrin for økonomisk sikkerhed, der ventes fremlagt i efteråret 2025 eller i starten af 2026.

Endelig ventes Kommissionen at understrege vigtigheden af fremdrift i forhandlingerne om en revideret forordning om investeringsscreening, der forventes færdiggjort under dansk formandskab.

Regeringen støtter indsatsen for at styrke EU's økonomiske sikkerhed. Samtidig lægger vi vægt på at bevare en målrettet, risikobaseret og balanceret tilgang. Fundamentet er, at EU fortsat skal forblive åben, værne om det regelbaserede internationale handelssystem og sikre vækst og velstand gennem mere robuste handels- og industripolitikker med fokus på EU's konkurrenceevne.

Theresa Scavenius (UFG): Er den danske position, at screeningskravene skal lempes eller strammes? Der står i samlenotatet, at vi skal finde en balance mellem konkurrenceevne og åbenhed versus beskyttelse, og at der er nogle, vi ikke vil handle med. Lige nu er dagsordenen at skabe bedre konkurrencevilkår, men den anden side er, at den kritiske digitale infrastruktur er ekstremt amerikansk baseret, så hvor ligger Danmark henne i forhold til at lempe eller stramme screeningskravene?

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Vi har en dansk screeningsmekanisme, og vi har ligget forrest i forhold til at introducere instrumentet i EU. Mekanismen er et balanceværktøj, som i høj grad skal sikre, at man får tænkt sig om. Jeg er sådan set glad for, at man nu løfter en europæisk debat om det.

Det polske formandskab har lige præsenteret et samlet kompromisforslag, og der kører forhandlinger i en arbejdsgruppe i Rådet, som er ved at nærme sig en afslutning. Der forventes trilogforhandlinger under det polske formandskab, og det vil formentlig skulle afsluttes under det danske. Forhandlingerne har især handlet om bredden af anvendelsesområdet. Fra dansk side har vi arbejdet

for et afgrænset og mere præcist anvendelsesområde. Vi har en fornemmelse af, at kompromisforlaget, som er i støbeskeen, følger den linje.

Vores egen screeningslov, som er vedtaget af det danske Folketing, udtrykker den ambition, som Danmark også bør have for den kollektive tilgang til området i EU.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg kunne ønske, at vi havde en klar strategisk position. Når vi snakker forsvarspolitik med statsministeren, er der masser af ting, vi ikke kan, og vi skal betragte os som en nation, der stort set er i krig med hele verden – mens den anden side er, at vi er en åben økonomi, der er i samhandel med alle.

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg forstår måske ikke helt rækkevidden af spørgsmålet. Vi har en screeningslov i Danmark, og den udtrykker vores tilgang til tingene. Det er ikke alle lande i EU, der arbejder på samme måde. Vi har en ambition om, at der udvikles et værktøj, så der er en form for minimumshåndtering af det, for ellers kommer der uhensigtsmæssige smuthuller i det indre marked. Det er jo ikke meget bevendt, at vi på nationalt niveau træffer beslutninger, der sikrer os imod en unødigt sårbarhed i forhold til udenlandske investeringer, hvis andre lande vejer tingene helt anderledes af på deres vægt. Derfor skal vi have et europæisk screeningsinstrument. Vores position er ret præcis, for man kan jo læse den danske screeningslov, som udtrykker vores tilgang til spørgsmålet. Ideelt set ville vi gerne have, at det var det, der gjaldt i hele EU. Det kan vi ikke sætte igennem, fordi der er forskellige tilgange til det.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

**Punkt 3. Rådsmøde nr. 4093 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur og sport)
den 13. maj 2025**

Rådsmøde 4093 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Rådskonklusioner om understøttelse af unge kunstnere og kulturelle og kreative professionelle aktørers karrierestart

– *Vedtagelse*

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Det polske formandskab har ønsket at stille skarpt på de udfordringer, som unge kunstnere og kulturaktører møder, når de skal ud på arbejdsmarkedet.

Som ung kunstner er det en forudsætning, at man har og udvikler sit talent, men det er også nødvendigt at have viden om økonomiske forhold, markedsføring og forretningsforståelse, hvis man som ung artist skal skabe sig en karriere med en vis grad af succes.

Vores uddannelsesinstitutioner arbejder med at forberede de studerende til et kommende arbejdsliv, og der er flere indsatser både på og uden for uddannelsesinstitutionerne, der hjælper de unge kunstnere på vej.

Samtidig er det vigtigt at blive ved med at have fokus på de udfordringer, man møder i overgangen til arbejdsmarkedet. Derfor støtter regeringen, at vi kan diskutere det og kan blive klogere på de erfaringer, der måtte være i andre lande.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er lidt bekymret for den måde, ministeren italesætter, at det handler om, at de skal have forretningsforståelse. En del af det handler jo om at beskytte kunstnere og alle i en kreativ branche, for rigtig mange af dem vil dø i den udvikling, hvor der er AI-genereret indhold. Vi står over for en fremtid, hvor det kan være rigtig svært at være filmskaber, forfatter osv., og derfor er det jo ikke en opgave for f.eks. den enkelte forfatter at få forretningsforståelse. Der er behov for regulering i forhold til at beskytte de kunstneriske grene, vi politisk synes er vigtige. Jeg vil opfordre ministeren til at være mere fokuseret i, hvad vi gør for at beskytte alle de kreative brancher imod den udvikling i stedet for at sige, at de skal tilpasse sig. Jeg er som de fleste bekymret for kvaliteten, det kritiske indhold, altså alt det, der gør det relevant at have en kunstnerisk branche.

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): I forhold til AI-genereret indhold er jeg enig i Theresa Scavenius' bekymring. Derfor fremsætter regeringen lovforslag til beskyttelse af personlige kendetegn, der giver ethvert menneske – i hvert fald i Danmark og forhåbentlig i resten af EU – retten til egne ansigtstræk, stemme, identitet og muligheden for at sige fra samt pålægger bøder til techgiganter, som ikke overholder de regler. Vi kommer til at sætte ophavsret og kunstneres rettigheder til debat og fremsætter rådskonklusioner under det danske formandskab, netop fordi vi bekymrer os for, hvordan AI-genereret indhold kan være med til at fjerne levegrundlaget for rigtig mange af de skabende og udøvende kunstnere her i landet.

2. Rådskonklusioner om evaluering af den retlige ramme for tjenester, der leverer audiovisuelt indhold

– Vedtagelse

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om evaluering af direktivet om audiovisuelle medietjenester (AVMS). Det fylder en hel del i både debatten, men også i reguleringsspørgsmålet om mange af de tjenester, vi benytter og anvender, når vi ser tv på vores telefon eller tilgår en streamingtjeneste. Der er sket en teknologisk udvikling, som lovgivningen ikke har fulgt med. Bl.a. er der et ægte- eller uægteskab mellem forordningen om digitale tjenester (DSA) og AVMS, hvor det polske formandskab med vores støtte vil opfordre Kommissionen til at se på nødvendige opdateringsområder.

Jeg håber, at vi under det danske formandskab kan gå videre ned ad den vej. For det er fuldstændig afgørende, at vi har mulighed for at passe på vores kultur, samtidig med at lovgivningen både er med til at sikre den nødvendige teknologiske udvikling, men også rettigheder og muligheder for de mennesker, der er med til at lave indhold, som bliver vist på de forskellige platforme. Så jeg synes, at det er vigtigt, at vi sender et klart signal om, at det er en prioritet, og lovgivningen skal følge med tiden og helst ikke konsekvent være 5-10 år bagud.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Den næste generation af Et Kreativt Europa-programmet for 2028-2034 og Kulturkompasset

– Politisk drøftelse

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Punkt nummer tre er en økonomisk drøftelse af den fremtidige indsats på kulturområdet i unionen.

Jeg kan oplyse, at formandskabet lige nu har ændret overskriften til »En ny tilgang til kultur i EU: Kulturkompasset og Et Kreativt Europa« – ellers er der ikke rigtig nogen ændringer i oplægget til drøftelsen.

Formandskabet ønsker en diskussion af den næste generation af EU's kulturstøtteprogram »Et Kreativt Europa«. Det nuværende program udløber i begyndelsen af 2028, og der er en bred forventning om, at indsatsen vil fortsætte i årene frem.

Vi afventer forslaget om den næste flerårige finansielle ramme (MFF'en), som varetages af finansministeren. På den baggrund vil der være en debat om, hvordan kulturmidlerne kan animeres.

Derudover er der lagt op til en debat om Kommissionens bebudede udspil om et Kulturkompas. Indtil videre er det bare en overskrift, så det er svært at være meget konkret og specifik, ud over at Kommissionen og formandskabet ønsker, at det skal være et strategisk retningsgivende papir, der bringer de forskellige kulturaktører og -industrier i spil til vækst, fremgang og kulturel udvikling på tværs af Unionen. Det bliver spændende at blive klogere på det.

Alexander Ryle (LA): Vi hører ofte, at EU mangler penge. Der er rigtig meget, vi gerne vil bruge penge på, som f.eks. forsvar, migration, klima osv., men man kan nogle gange blive lidt i tvivl om, om EU rent faktisk mangler de penge, når man hører om, hvad der bliver brugt penge på på kulturområdet. Sidst jeg tjekkede, var der en pulje på omkring 2,5 mia. kr., som går til at støtte projekter som f.eks. et netværk af biografer, der skaber en innovativ tilgang til publikumsudvikling målrettet unge publikummer. Et andet projekt har til formål at skabe en mere mangfoldig og bæredygtig musiksektor til musikeksport og musikvenues. Nu siger ministeren så, at der også skal være et kulturpas, og det er uklart, hvad det skal være.

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Jeg har sagt, at Kommissionen arbejder med et strategisk Kulturkompas.

Alexander Ryle (LA): Beklager – jeg har læst forkert. Men pointen er det samme. Det virker, som om der bliver brugt penge her på noget, som måske er mindre vigtigt end andet, som vi rigtig gerne vil bruge penge på i EU. Et af de næste punkter på dagens dagsorden handler om, at vi skal dispensere fra gældende finanspolitiske regler og give landene lov til at optage mere gæld for netop at finde penge til det, som er meget vigtigt.

Er det her en EU-kerneopgave, og er det så vigtigt, at vi skal bruge en masse penge inden for det område, når der er andre sager, som presser rigtig meget på i øjeblikket?

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Jeg synes, kultur er vigtigt, fordi det er de mentale brosten, vi som mennesker alle sammen bevæger os på. Det danske sprog tales af lidt over seks millioner mennesker. Det europæiske kontinents betydning kulturelt, politisk og økonomisk er i frit fald,

når man sammenligner med resten af verden. Jeg synes, at der er behov for en økonomisk, en militær og i øvrigt også en kulturel åndelig oprustning, og derfor mener jeg, at det er vigtigt.

Man kan diskutere, hvad pengene bliver brugt på. Det er jeg altid villig til at gøre, og jeg tænker, at EU i mange tilfælde kunne bruge pengene bedre. Derfor bakker regeringen helhjertet op om forenklinger og regelfrafald, som vil betyde lettelser på forhåbentlig to cifrede milliardbeløb for dansk erhvervsliv.

Jeg synes, at det er en kerneopgave for EU at sikre kunstnerisk frihed, ytringsfrihed og mulighed for at mene og tænke frit. Det har meget ringe vilkår i store dele af det globale syd, den sydøstlige del af verden, Rusland og nu desværre også i store dele af vores gamle vestlige allierede sfære. Det synes jeg eksisterer inden for rammen af den demokratiske, kulturelle, militære og økonomiske oprustning, vi ser ind i.

Jeg er helt med på, at der er en lang række svære valg. Hvis alle europæiske lande havde en økonomi som den danske, ville vi kunne finansiere meget af det uden at skulle trykke flere pengesedler. Det er desværre ikke tilfældet, og vi bevæger os fra en situation, hvor det måske ikke var så vigtigt, til en situation, hvor det er afgørende for vores fælles konkurrenceevne, overlevelse og frihed som kontinent.

Det er for stor en debat at kunne tage i et enkelt svar, men jeg forstår spørgsmålet. Jeg synes også, man er nødt til at se det i en helhed, som rummer nogle af de aspekter, jeg nævner her.

Theresa Scavenius (UFG): Det er helt fantastisk, at ministeren snakker om kulturel og åndelig oprustning – det er jeg virkelig enig i. Spørgsmålet er så bare, hvordan det foregår i praksis. Der er noget dansk lovgivning, som jeg ikke helt synes er åndelig oprustning. Bl.a. har man sidste år flyttet midler fra public service til f.eks. Euromanmagasiner, som jo ikke er kunst og åndelig oprustning.

Hvorfor skal vi beskytte små biografer? Det skal vi, fordi vi ønsker en kunstnerisk pluralisme, og hvis vi ikke gør det, er det en mainstreaming af alting, der kun kan leve på kommercielle vilkår som f.eks. de meget store film. Det vil sige, at man får et meget lille kulturelt udbud, hvis man ikke støtter alt det, der ikke kan dækkes på kulturelle vilkår. Så jeg er bekymret for, at vi ikke sætter stærkt nok ind.

Alexander Ryle (LA): Jeg har faktisk ikke læst forkert, men der kan være en fejl i materialet fra vores sekretariat. Der står i hvert fald kulturpas to steder på mine papirer, så det er nok det, der har været baggrund for min forvirring.

Jeg ved godt, at det altid er svært for en minister at skulle sige, at ens eget område måske er et sted, man kunne spare. Men når der er så mange ting, vi gerne vil prioritere vores penge på, håber jeg, at ministeren, regeringen og forhåbentlig andre EU-lande vil være med til at se på, hvordan vi kan prioritere pengene i budgettet, så det går til det vigtigste. Jeg er helt med på, at kultur også er vigtigt, men det kan godt være, at noget andet er endnu vigtigere i en periode.

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Det har jeg meget stor forståelse for, og det var godt, at vi fik opklaret det. Det er altså et kulturelt kompas. Det er ikke sådan, at mine tanker om kulturpas har spredt sig med lynets hast til det polske formandskab.

Man skal altid sørge for, at pengene bliver brugt dér, hvor de giver størst værdi. »Kreativt Europa« har støttet danske dokumentarfilm med ikke ubetydelige midler. Nogle af dem blev vist på CPH:DOX i år, bl.a. film, der omhandlede nogle af de verdensledere, som vi p.t. diskuterer vores rettigheder med. Tidligere har programmet støttet Thomas Vinterbergs film »Druk«, som blev Oscarnomineret og var en af de største biografsucceser i Nordeuropa igennem længere tid.

I går aftes deltog jeg i den første uddeling af Erhvervslivets Kulturpris. Mange store danske virksomheder med milliardomsætning synes, at det er vigtigt, at deres medarbejdere trives, og man ved bare, at det hænger godt sammen, når der hænger ordentlig kunst på væggen, og der er gode kulturelle oplevelser.

Jeg er stor tilhænger af, at der også er et kommercielt aspekt. Det er netop derfor, vores kunstnere også skal vide noget om forretningsgange og regnskab, og hvad forskellen på at have et selskab og ikke have et selskab er i forhold til muligheden for at hensætte omsætning, så man ikke bliver beskattet af det hele ét år, men kan sørge for, at ens levevis og niveau kan opretholdes gennem længere tid. Jeg tror bare, at det er vigtigt, at der er et samspil, særlig i de tider, hvor vi er under pres. Jeg ved godt, at Liberal Alliance og Moderaterne ikke altid er enige om det, men jeg forstår intentionen.

Til Theresa Scavenius: Jeg er jo glad for, at kulturbudgetterne under mig selv er vokset. Det bliver jeg også kritiseret for af bl.a. den forrige spørgers parti. Der er kommet en del flere penge i medieforliget. Så ja, det er rigtigt, at der er kommet flere penge til bl.a. public service, film, offentlige medier, frie medier og mediestøtte, samtidig med at publicistiske magasiner med stort journalistisk indhold også har fået mulighed for at blive støttet. Det skammer jeg mig ikke over. Men jeg har stor respekt for, at man kan have en anden holdning.

4. Konklusioner fra Rådet og fra repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en ny tilgang til sportens rolle i uddannelsesprocessen

– *Vedtagelse*

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Det polske formandskab ønsker en række konklusioner om en integreret tilgang til sport og fysisk aktivitet i uddannelsessystemet. Det har vi arbejdet meget længe med i Danmark, så det er ikke en nyskabende politisk debat. Der står spændende ting, som at mennesker, der dyrker idræt, generelt lever sundere end mennesker, der ikke gør. Hvis man bevæger sig, er indlæringssevnen som regel også en smule forbedret, og det er vigtigt, at man tænker på det, når man laver uddannelser og varetager børns, unges, ældres – vores alles – trivsel. Det er selvfølgelig en vigtig debat at have, qua at det jo langt hen ad vejen er åbenlyse sandheder, og de bliver vægtet og prioriteret meget forskelligt i store dele af Unionen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Atleters rolle i skabelse af en udviklingsstrategi for sportsområdet

– Politisk drøftelse

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Man kunne også skrive atleternes manglende rolle i idrætsgrene, hvor penge fylder mere og mere og oligarker fra Rusland og rigmænd fra dele af verden, vi ikke nødvendigvis sammenligner os med, er med til at bestemme rytmen for, hvordan tingene udvikler sig. Det kan enten blive rigtig lakrids, eller også kan det virkelig blive en overordnet snak om noget, vi alle sammen synes er vigtigt. Jeg håber, at vi kommer til at tale om, hvad man eventuelt kan gøre for at sikre, at mennesker, der dedikerer en stor del af deres liv til en idrætsgren og repræsenterer deres lande, også har en reel mulighed for at få indflydelse på udviklingen inden for det område, de er engageret i. Det bliver både spændende og interessant at lytte til de andre landes perspektiver.

Den europæiske sportsmodel er under pres. Udbryderligeaer forskellige steder ønsker at disrupte den pyramideform, vi normalt arbejder efter, hvor alle hold kan deltage, og hvis man er dygtig nok, kan man spille pokalfinalen i Danmark, eller man kan komme til Champions League-finalen. De enkelte idrætsorganisationers suverænitet er oppe mod de enkelte staters generelle holdninger til rettigheder til mesterskaber, slutrunder osv., og midt i det sammensurium skal man se den enkelte atlets rettigheder og muligheder for at få indflydelse på egen tilværelse og egen sport.

Theresa Scavenius (UFG): Vi kan jo gøre rigtig meget; vi kan regulere sporten, vi kan sponsorere den fra mere statslig eller europæisk side. Vi kan lave nogle rammer, der sørger for, at atleterne ikke er fuldstændig prissgivet dem, der kan betale mest. Så spørgsmålet er, om reguleringssporet også skal blive en del af debatten, så det ikke bare bliver strategier og snak, som ikke kommer til at vinde over de meget kapitalstærke folk i sporten. Det er en parallel til rådsmødets punkt 1 om understøttelse af kunstnere, hvor en teknologisk udvikling er ved at spise al kunst fremadrettet.

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt): Danmark har været bannerfører for en erklæring, der handler om, hvordan vi tildeler slutrunder. Det er lykkedes at få næsten alle europæiske lande til at underskrive den. Men vi oplever for første gang, at vi bliver udfordret i vores egen regelkontekst. De store internationale sportsforbund tæller op til 200 lande, der stemmer demokratisk. Vores allierede, der deler vores værdisyn, tæller måske af 50-70 lande. Vi oplever gang på gang, at det er andre værdier, der tæller, når der bliver tildelt slutrunder, end dem, vi står på. Derfor er det vigtigt at kæmpe for de værdier, vi tror på. Det kommer jeg til at nævne, og jeg kommer også til at bruge tid på det under EU-formandskabet. Det betyder ikke, at vi kan ændre hele verdens gang. Men jeg er enig i, at vi kan se på, hvordan vi finansierer sport på vores del af kontinentet og sørge for, at konkurrencer er præget af respekt, gennemsigtighed, grundlæggende rettigheder og en opmærksomhed på de pengestrømme, der går til og fra sport.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 4. Forslag om forenkling og styrkelse af EU's kulstofsgrænsetilpasningsmekanisme (CBAM)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2025) 0087

KOM (2025) 0087 – Bilag 1 (samlenotat)

KOM (2025) 0087 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)

KOM (2025) 0087 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer

EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 38, senest behandlet i EUU 28/2-25)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Der ventes snart enighed i Rådet om det første omnibus-forslag, herunder forenklingen af kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (CBAM).

CBAM sætter en pris på CO₂-indholdet i visse importerede varer fra ikke-EU-lande. Det drejer sig om cement, aluminium, brint, gødning, elektricitet, jern og stål. Der skal så betales et CBAM-bidrag ved import af disse varer.

Formålet med forslaget er at forenkle CBAM-forordningen og sikre byrdereduktion, samtidig med at man fastholder klimaformålet med CBAM. I dag er import af CBAM-varer omfattet af mekanismen, hvis varenes værdi overstiger en grænse på 150 euro. Ifølge forslaget skal grænsen fremover være baseret på vægt, da vægt er en bedre indikator for CO₂-udledninger end pris for de pågældende varer. Den nye vægtbaserede grænse er 50 ton af de omfattede varer samlet set pr. år pr. importør.

Kommissionen anslår, at ca. 10 pct. af de CBAM-omfattede virksomheder står for 99 pct. af CO₂-udledningerne. Den nye grænse vil indebære, at netop disse virksomheder vil være omfattet af forordningen. De virksomheder, som skal betale CBAM-bidrag, står dermed for langt størstedelen af udledningerne. Omvendt er der mange virksomheder, som vil blive fritaget fra administrative byrder og CBAM-bidrag, men som står for en meget lille del af udledningerne.

Kommissionen kan justere grænsen for at opretholde en målsætning om, at 99 pct. af CO₂-udledningerne omfattes.

Derudover foreslår Kommissionen en række andre forenklinger vedrørende håndhævelse, autorisationer, introduktion af CBAM-repræsentanter, der kan stå for det administrative arbejde, tekniske ændringer af emissionsudregninger samt reduktion af rapporteringskrav og finansielle krav.

Regeringen finder det helt centralt, at CBAM-forordningen ikke skaber unødige byrder for erhvervslivet og myndighederne. Regeringen mener, at der bør være proportionalitet i, hvilke virksomheder der omfattes.

Regeringen finder det positivt, at forslaget vil undtage 90 pct. af virksomhederne, mens 99 pct. af udledningerne stadig omfattes. Det vil være en markant byrdelettelse.

Regeringen kan derfor støtte forslaget.

FO Jeg beder om et mandat fra udvalget, hvor vi fra dansk side

- lægger stor vægt på, at revisionen resulterer i reelle byrdelettelser for europæisk erhvervsliv, især for mindre importører af CBAM-varer og myndigheder.
- lægger vægt på, at ændringen ikke kompromitterer klimahensynene bag CBAM, herunder CO₂-lækage.

Christian Friis Bach (V): Vi bakker selvfølgelig helt op om mandatet. Men jeg havde i tirsdags møde med en dansk virksomhed, som importerer landbrugsmaskiner m.v. fra Ukraine. De var meget engagerede i at skabe arbejdspladser og vækst i Ukraine. De rapporterede om et meget stort bureaukrati i at forsøge at opretholde CBAM-forordningen. [*lydudfald*] altså lande, der har associeringsaftaler eller er på vej mod egentlige optagelsesforhandlinger. Kunne man lave nogle landebaserede undtagelser? Det var for mig ubegribeligt, at en virksomhed i Ukraine skulle bøvle med det her lige nu.

Theresa Scavenius (UFG): Der lægges stor vægt på byrdelettelser, men kun vægt på, at ændringen ikke kompromitterer klimahensyn. Den vægtning er en klassisk regeringsting, og vi diskuterer det tit, hvor nogen spørger, om vi ikke kan få en stor vægt ind, så der er ligelig vægtning. Jeg er sikker på, at ministeren ikke vil gøre det, men nu spørger jeg alligevel, om vi ikke burde vægte de to ligeligt.

Jeg forstår ikke, at det kun har effekt på 1 pct. af emissionerne, hvis man fritager 90 pct. fra ordningen. Hvis det er tilfældet, har man virkelig lavet en meget bureaukratisk ordning fra starten. Så har vi jo generet 90 pct. af vores virksomheder med noget, der har meget lidt effekt. Kan det virkelig passe, at man for få år siden lavede noget, der var så bureaukratisk? Vil ministeren bekræfte, at det er rigtigt?

Som der står i nogle af høringssvarene, er der stadig nogle, der skal leve op til kravene, men udfordringen er, at vi ikke har et godt måleredskab til at fastslå emissionsindholdet i f.eks. produkter fra andre lande. Afrapporteringen er rigtig svær, hvis vi ikke har de rigtige instrumenter. En del af ændringen slækker også på kravene. Der er stadig nogle, der skal indrapportere, men vi har ikke et ordentligt datagrundlag. Det er igen noget, der sætter virksomhederne i en rigtig dårlig position.

Vil ministeren kommentere på, hvad omfanget af de delegerede retsakter er? Det er ret bekymrende, at vi lægger det ansvar hos Kommissionen, samt at der igen ikke er nogen konsekvensrapport. Den nye Kommissions praksis med, at stort set alle ændringer nu bare bliver kørt igennem uden konsekvensanalyse, er bekymrende. Hvornår siger vi stop for det?

Alexander Ryle (LA): Vi støtter forhandlingsoplægget. Vi mener, at en forenkling af CBAM-forordningen, der forbedrer konkurrenceevnen, er positiv. Men jeg undrer mig over, at Venstre tidligere har lagt vægt på, at implementeringen af CBAM-forordningen skulle være med til at sikre europæiske virksomheders konkurrenceevne, når man nu går fuldt og fast ind for, at en forenkling er vejen frem mod stærkere konkurrenceevne. Vil ministeren knytte en kommentar til det?

Den nuværende bagatelgrænse baserer sig på varens værdi og er dermed ikke den mest hensigtsmæssige indikator for CO₂-udledning. Hvorfor har man valgt at gøre det til at starte med?

Jeg kan forstå, at der er en ny overvågnings- og håndhævelsesbestemmelse, der giver de nationale kompetente myndigheder og Kommissionen mulighed for at overvåge importen af de omfattede varer og den fastsatte bagatelgrænse på 50 ton. Hvordan vil man sikre, at det ikke kommer til at medføre øgede bureaukratiske byrder for virksomhederne?

Kommer forslaget til at have nogen betydning for eventuel senere anvendelse af indtægterne fra CBAM som indtægtskilde til EU's budget? For 2-3 dage siden kunne jeg læse, at Socialdemokraterne (S&D) i Europa-Parlamentet mener, at EU skal have mulighed for at have flere egne indtægter. Og et af buddene fra dem var, at man skulle bruge CBAM til det. Jeg tror, det var en del af diskussionen om revisionen af MFF'en (den flerårige finansielle ramme). Er det en del af forslaget eller diskussionen?

Claus Jørgensen (SF): Jeg lægger mig i slipstrømmen af Theresa Scavenius i forhold til at »lægge vægt på« eller at »lægge stor vægt på«. Vi har haft mange ministre i Europaudvalget, som siger, at vi skal forenkle og simplificere, men vi skal stadig have den grønne førertrøje på; vi skal stadig være det land, som løfter den grønne dagsorden og kæmper for, at vi når vores klimamål osv. Derfor undrer det mig, at vi gang på gang ser forhandlingsoplæg, hvor der er forskel på hensynet til henholdsvis erhvervslivet og klima og miljø. Så jeg glæder mig også til at høre forklaringen på, hvorfor vi ikke kan lægge stor vægt på, at det ikke kompromitterer klimahensynene bag CBAM.

Bliver vi orienteret i Europaudvalget, hvis der skal justeres? Eller er det noget, der foregår på embedsmandsniveau? Lad os sige, at vi kun når 98 pct., skal det så op i udvalget igen, eller hvordan fungerer det?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Christian Friis Bach: Der er ikke lagt op til landebaserede undtagelser i den her omgang. Det er et udtryk for, at der er et fokus på at få ramt det, der bliver importeret fra tredjelande. Det vil i høj grad være importørerne, der har opgaven med at få indrapporteret, hvad der importeres osv. Synspunktet er noteret, men jeg kan ikke på stående fod sige, om det kunne give mening.

Der er flere spørgsmål, der handler om vægtene og klimahensynet. Vægtene i forhandlingsoplægget er et udtryk for to ting. Formålet med at ændre CBAM er at lette byrder, og derfor lægger vi stor vægt på, at man skarpt fastholder blikket på det. Og så er det et udtryk for, at selv om den ene procent, der er lagt op til, er en meget lille kompromittering af klimahensynet, er det dog en kompromittering.

Nu ved vi jo ikke, hvor det præcis ender, men jævnfør spørgsmålet om, hvis det bliver 98 pct., så viser det nok meget godt, at det er klogt, at vægten ikke er en stor vægt, men at vi selvfølgelig lægger vægt på, at det er vigtigt at opretholde klimahensynene – men formålet her er byrdelettelse. Nu ligger der 99 pct. på bordet, og det ser også ud til, at det ender der, men mandatet giver en fleksibilitet, så skulle det være 98 pct., så lægger vi stor vægt på, at det er byrdelettelserne, der skal i mål.

Til Theresa Scavenius: Jeg kan bekræfte, at undtagelsen af 90 pct. af virksomhederne påvirker 1 pct. af udledningerne. Det er ikke et skøn, vi har lavet; det er Kommissionens skøn. Jeg kan kun begræde, at man helt øjensynligt ikke har gennemtænkt godt nok fra starten, hvordan man skruede det sammen, så man ikke bare væltede byrder over på erhvervslivet, uden at der var en additionel effekt af det. Det viser måske meget godt, at der på EU-niveau ikke har været blik for ikke bare at

vælde byrder over på virksomhederne. Balancen mellem byrder og klimahensyn har simpelt hen ikke været inden for målskiven.

Det ligger også op ad svaret til Alexander Ryle. Vi mener stadig væk, at dette er en del af klimahensynene og dermed i øvrigt også en del af konkurrencedelen for europæiske virksomheder. For hvis det, der kommer udefra, ikke er omfattet, har man en konkurrenceulempe som europæisk virksomhed. Men at det nu kommer for dagen, at et instrument har været indrettet uhensigtsmæssigt, viser jo, at der er en reel spilleplade for kraftig, kraftig forenkling, uden at man kompromitterer de hensyn, der i øvrigt er ved overhovedet at have mekanismen.

Til Theresa Scavenius: Hvad angår bureaukratiet i forhold til at vide, hvad emissionerne er, er det helt korrekt, at det er en kæmpe opgave. Det er også derfor, at en del af forslaget er, at der kommer nogle standardiserede faktorer, som lægger sig op ad de mest forurenende faktorer i EU. Det er ikke sikkert, det rammer fuldstændig plet; det gør det nok ikke, når det er standardiserede faktorer. Til gengæld er der en kraftig byrdelettelse og en forsimpning og også en reel adgang til at gøre det som en approksimation.

Netop for også at opretholde klimahensynet er der lagt op til, at der kan foretages ændringer af tærsklen med delegerede retsakter, så man ikke pludselig omfatter markant mindre CO₂-udledning hen ad vejen.

Til Alexander Ryle: Det er ikke besluttet, at indtægterne fra CBAM skal være en egenindtægt for EU, men det er omvendt heller ikke afgjort, hvad pengene skal bruges til endnu, sådan som jeg er oplyst.

Hvad angår byrder ved den løbende overvågning, tør jeg ikke svare på stående fod. Det vil vi være nødt til at skulle vende tilbage på.

Henrik Møller (S): Jeg synes, der er mange spændende perspektiver. Man kan selvfølgelig starte med at finde hullerne i osten og sige: Når man indfører et nyt instrument, hvorfor har man så gjort det så kompliceret? Jeg kan glæde mig over, at hele processen med at lave forenklinger viser, at man kan finde en løsning, der er stort set lige så god som den, der var, og hvor der virkelig er meget stor forskel på, hvor mange der bliver involveret og ramt. Det kan måske stille nogle paralleller til andre instrumenter, vi har indført. Er der de samme muligheder der? Så er der i den grad nogle gevinster at hente. Vi kan selvfølgelig klart støtte mandatet. Men det er klart, at der ikke er nogen faciliteter, når man laver nye instrumenter, som skal implementeres. Vi skal måske være opmærksomme på, at vi får de overvejelser med ind fremadrettet, så man ikke så relativt kort tid efter skal ændre. Men jeg synes sådan set kun, at det er positivt, at man har fået det gjort.

Ammar Ali (M): Vi bakker op om forhandlingsoplægget. Hvordan vurderer ministeren forløbet i CBAM-forhandlingerne? Og hvordan kan Danmark bidrage til at sikre en balance mellem forenklingen, som understøtter de danske virksomheder, klimaambitioner og retssikkerheden i form af klare og forudsigelige regler?

Theresa Scavenius (UFG): Kan vi være sikre på, at vi træffer ordentlige beslutninger, hvis konsekvenserne ændrer sig så radikalt over få år? Jeg har ikke lige konsekvensrapporten, der blev lavet for den første CBAM-forordning i 2021, men spørgsmålet er, hvad der stod der. For der burde jo

have stået det samme, så det var på et oplyst grundlag, at vi besluttede det. Eller også er problemet nu, at der bliver estimeret nogle resultater, som vi ikke kender det fulde omfang af, fordi vi ikke har lavet en konsekvensanalyse. Det vil sige, at det alligevel kan se anderledes ud. Derfor bliver det lidt svært at træffe de her beslutninger.

Jeg er totalt imod klimapolitik, der er bureaukratisk og ikke har nogen effekt. Jeg ville kunne have støttet forhandlingsoplægget, hvis der var lidt større vægt på, at man lavede et klimahensyn et andet sted. Det er så tydeligt, at det her instrument ikke er særlig effektivt til det. Hvor kan vi så gøre det?

Det er fint nok med nogle standardiserede faktorer. Men det gør jo alt andet lige, at datagrundlaget bliver svækket, og det var ikke hensigten med forordningen. Nu kan man delegere til tredje parter. Jeg kan forstå, at det betyder, at hele reguleringen bliver lidt mere sløset i forhold til at holde styr på emissionsindholdet af det, man importerer. Jeg er nervøs for, at man igen laver noget, der stadig væk er usikkert og måske stadig væk bureaukratisk og derfor ikke har en reel effekt. Så hvis forhandlingsoplægget ikke ændres, kan jeg ikke støtte det.

Claus Jørgensen (SF): Jeg synes, det er spændende med vægtene, for vi kan godt bakke op om 99 pct., og vi synes, at det er en god måde at gøre det på, men kan du sige noget om, hvor langt ned du er villig til at forhandle? Det kan man måske ikke åbent sige, men hvad betyder »lægger vægt på« i forhold til »lægger stor vægt på«? Skal vi ned at runde 90 pct. eller 80 pct.? Det er jo ret vigtigt, i forhold til hvilken betydning det har for vores klimaudledninger.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Ammar Ali: Regeringens udgangspunkt er, at Kommissionens udspil er et godt bud på at balancere hensynene. Derfor vil vi også gerne støtte det og arbejdet med at få det så godt i mål som overhovedet muligt.

Til Theresa Scavenius: I forhold til overvejelserne om konsekvensvurderinger, og hvorvidt det er et effektivt instrument, kan man også vende det om og sige, at nu er det her instrument med meget mindre bureaukrati lige så effektivt, som det var i forvejen. Det synes jeg sådan set er positivt.

Når det er sagt, vil det også være en prioriteret sag fra regeringens side i Økofin under det danske formandskab at sætte maksimalt fokus på, at vi får bedre konsekvensvurderinger, og at vi får mere systematiske konsekvensvurderinger, også for ændringer. Det er både utilfredsstillende, hvis der er konsekvensvurderinger, der viser meget høje byrder – så kan man have holdninger til, om man vil have byrderne eller ej, og der vil min tilgang være, at byrderne ikke skal blive for store. Men det er selvfølgelig også utilfredsstillende, hvis konsekvenserne efterfølgende viser sig at være kraftigt undervurderet. Vi har fuldt fokus på, at konsekvensvurderinger på alle niveauer skal fylde meget mere og skal være meget mere præcise.

Man kan have mange holdninger til, om det gør det ringere eller bedre, hvis man lægger nogle funktioner ind, der skal hjælpe med at administrere det. Det kunne også være, at opgaven vil blive løst mere effektivt af CBAM-repræsentanter, der har det som den målrettede opgave at lave det, end hvis nogle uden super ekspertise skal gøre det i en brøkdel af deres tid. Det er vel ikke anderledes, end når virksomheder har en bogholder i stedet for selv at lave regnskab. Jeg tror, man får et bedre regnskab af at have en bogholder. Så jeg tror sagtens, det kan være med til at gøre det bedre.

Til Claus Jørgensen: Ud fra den viden, vi har nu, ser det ud til at kunne lande på de 99 pct. Vi vil arbejde for, at sagen lander fornuftigt, som der er skitseret. Men i og med at vi ikke ved, hvordan det præcis lander, så viser interessen for, om det er den ene eller anden procent, måske meget godt, at det er godt at have lidt elastik til at kunne flytte sig bare en smule på det. Det er derfor, vi lægger vægtene sådan.

Alexander Ryle (LA): Kan ministeren være lidt tydeligere om regeringens holdning til egne indtægter – både generelt i forhold til at EU skal kunne have flere egne indtægter, og hvis det kommer på bordet under forhandlingerne, at CBAM-afgiften skal gå ind til EU? Vil regeringen så være åben for at bakke op om det? Eller er man afvisende over for, at EU skal have det som en egen indtægt?

Jeg er tidligere it-konsulent. Der står i samlenotatet, at Udviklings- og Forenklingsstyrelsen skønner med væsentlig usikkerhed, at eventuelle systemændringer i forbindelse med en forenkling af CBAM vil medføre engangsomkostninger for staten på 5-10 mio. kr., fordi man skal lave nogle ændringer. Man skal ændre til en bagatelgrænse på 50 ton, og den ændring af it-systemet vil koste 5-10 mio. kr. Jeg tænker, det burde være relativt simpelt. Hvorfor skal det være så svært? Det kan være, der er nogle meget svære tekniske detaljer, jeg har overset, men det burde være relativt nemt at lave sådan en ændring.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): I modsætning til spørgeren har jeg ikke været it-konsulent, så det vil jeg helst ikke kloger mig på, men det er klart, at det ikke kun er et spørgsmål om, at en grænse skal ændres. Det er også at ændre et system fra at være baseret på værdi til at være baseret på vægt. Men jeg kan ikke give en beskrivelse af it-udgifterne til den konkrete ændring her.

Spørgsmålet om egne indtægter vil ikke være på bordet her. Det vil være en generel diskussion i forbindelse med EU's budget om egne indtægter. Der er ikke en beslutning om, at indtægterne fra CBAM skal være en egenindtægt. En generel redegørelse for holdningen til egne indtægter falder måske lidt uden for det specifikke omkring CBAM.

Formanden (Brigitte Klinkskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Alternativet meddelte efterfølgende, at de ønskede at ytre sig imod det.

FO Punkt 5. Oplæg til koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul (NEC)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

C (2025) 2000

C (2025) 2000 – Bilag 1 (sammenfatning)

C (2025) 2000 – Bilag 2 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)

C (2025) 2000 – Bilag 3 (Danmarks anmodning om aktivering af den nationale undtagelsesklausul)

C (2025) 2000 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers

C (2025) 2000 – svar på spm. 2, om oversendelse af tabel for anvendelsen af fleksibiliteten inden for rammerne af Kommissionens meddelelse om aktivering af den nationale undtagelsesklausul på danske data og forventede udvikling i forsvarsudgifter

EU-note (20241) – E 11 (EU-nyt om låneinstrument og national undtagelsesklausul)

EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 26 FO, nyt låneinstrument SAFE forelagt til FO 4/4-25)

EUU alm. del (20241) – Bilag 318 (udvalgsmødereferat side 2 FO, REARM EU forelagt til forhandlingsoplæg 5/3-25)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): I opfølgning på »ReArm Europe«-planen, som jeg forelagde til mandat her i udvalget den 5. marts 2025, har Kommissionen lagt op til en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul i EU's finanspolitiske regler.

Baggrunden er Ruslands invasion af Ukraine og sikkerhedstruslen mod Europa, der opfylder reglerens kriterier om exceptionelle omstændigheder uden for landenes kontrol, som har betydelig indvirkning på de offentlige finanser.

Kommissionen lægger op til en afgrænset anvendelse af den nationale undtagelsesklausul, hvor EU-landene kan afvige fra fastlagte finanspolitiske krav i de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik i en tidsbegrænset periode. Det er en betingelse, at afvigelsen skyldes forøgelser af forsvarsudgifterne.

Aktiveringen skal understøtte transitionen til et højere niveau for forsvarsudgifter, som landene efter den midlertidige fleksibilitet skal finansiere via omprioriteringer. Man kan dermed øge forsvarsudgifterne hurtigt, mens man har mere tid til at finde finansieringen. At aktiveringen er midlertidig, skal således bidrage til at fastholde den finanspolitiske holdbarhed.

EU-landene får mulighed for at øge deres forsvarsudgifter med op til 1,5 pct. af bnp i en periode på i udgangspunktet 4 år. Forsvarsudgifterne kan dermed i den pågældende periode overstige niveauet i landenes finans- og strukturpolitiske planer med op til 1,5 pct. af bnp.

Lande, der allerede har øget deres forsvarsudgifter siden 2021 – og dermed har gennemført en vis tilpasning af andre udgifter – får en vis fleksibilitet til at øge andre udgiftsområder. Et land, der f.eks. allerede har øget forsvarsudgifterne med 0,6 pct. af bnp siden 2021, kan dermed nu bruge 0,6 pct.

af bnp yderligere på enten forsvar eller andre udgifter og desuden ekstra 0,9 pct. af bnp kun på forsvar, dvs. 1,5 pct. af bnp i alt.

I perioden, hvor lande får aktiveret den nationale undtagelsesklausul, vil de finanspolitiske regler fungere som normalt, bortset fra den øgede fleksibilitet afgrænset til forsvarsudgifter. Der vil således fortsat kunne åbnes henstillinger til lande på baggrund af afvigelser fra fastlagte udgiftsstier eller uforholdsmæssig store underskud.

I lyset af disse rammer for klausulen har Danmark og en række andre lande indsendt formelle anmodninger om aktivering af klausulen den 30. april 2025. Udvalget har fået tilsendt det danske anmodningsbrev.

De konkrete forslag til aktivering af klausulen i de enkelte lande ventes at skulle vedtages på Øko-fin i juli 2025, dvs. det første møde under dansk formandskab.

Regeringen ser med stor alvor på den sikkerhedspolitiske situation og finder det væsentligt, at EU-landene øger deres udgifter til eget forsvar. Regeringen støtter på linje med mandatet i Europaudvalget af 5. marts 2025, at fleksibiliteten i de finanspolitiske regler udnyttes gennem en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul, så man i en periode lemper budgetkravene for at imødekomme et akut behov for at sikre højere forsvarsudgifter.

FO Jeg beder om et mandat fra udvalget, hvor man fra dansk side

- på linje med forhandlingsoplægget af 5. marts 2025 kan tilslutte sig Rådets henstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul, såfremt der lægges op til det i et forslag fra Kommissionen, idet det lægges til grund, at anvendelsen af undtagelsesklausulen i så fald lever op til bestemmelserne i EU's finanspolitiske regler.
- kan tilslutte sig Rådets henstillinger om forlængelser af perioden, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret, såfremt der lægges op til dette i forslag fra Kommissionen, idet det lægges til grund, at en forlængelse i så fald lever op til bestemmelserne i EU's finanspolitiske regler.
- lægger stor vægt på, at Rådets henstillinger om anvendelse af den nationale undtagelsesklausul alene medfører øget finanspolitisk råderum til forøgelse af de pågældende landes forsvarsudgifter i forhold til 2021 i overensstemmelse med Kommissionens oplæg til anvendelse af undtagelsesklausulen, hvor tidligere forøgelser af forsvarsinvesteringerne fra 2021 til 2024 kan give råderum til øvrige prioriteringer.
- lægger stor vægt på, at der fortsat sikres en effektiv implementering af de finanspolitiske regler, herunder bestemmelserne om tildeling af henstillinger i tilfælde, hvor fastlagte udgiftsstier overskrides som følge af udgifter til andre områder end forsvar eller forøgelser i forsvarsudgifterne, der overstiger grænsen på 1,5 pct. af bnp.
- lægger stor vægt på, at en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul bidrager til et Europa, der kan forsvare sig selv senest i 2030 som bidrag til euro-atlantisk sikkerhed i overensstemmelse med Europa-Kommissionens »ReArm Europe«-plan og hvidbog for fremtidens europæiske forsvar.

Brigitte Klitskov Jerkel (KF): Det er naturligvis svært at være imod, at medlemslandene skal investere i forsvaret, men hvordan sikrer vi, at det ikke bliver en permanent undtagelse fra gældende regler? Og hvordan vil man håndtere det, hvis medlemslandene begynder at bruge pengene på andet end forsvar? Hvad forestiller man sig at det skal have af sanktioner?

Theresa Scavenius (UFG): Er der råderum til at bruge pengene på andre områder? I så fald falder hele argumentationen for undtagelserne sammen. Er det regeringens position, at man ikke ønsker, at pengene kan gå til andre områder end forsvar?

Vi skal drøfte SAFE (låneinstrumentet til forsvarsinvesteringer) senere på mødet i dag (se punkt 6.3), og i samlenotatet til det står der, at man kan bruge pengene på initiativer, man allerede har taget, hvilket jeg synes er lempelige vilkår. Ifølge argumentationen er der jo behov for yderligere indsats. Men hvis pengene bruges på noget, man allerede har vedtaget, er vi bare med til at finansiere de nationale staters egne prioriteter. Det så vi også i forbindelse med genopretningsfaciliteten. Det er en for løs måde at bruge EU's penge på, især når det er så store tiltag, at vi laver fælles lån osv.

Der står i samlenotatet, at det ikke har nogen statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Kan det virkelig passe?

Der står i forhandlingsoplægget, at aktiveringen skal kunne bruges til, at vi kan forsvare os selv selv i 2030. Hvad baserer den analyse sig på? Ifølge de fleste militæranalyser bliver det ret svært for Europa at forsvare sig selv i 2030 på grund af software, militært isenkram osv. Er det et realistisk scenarie, der ligger til grund for denne beslutning?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Brigitte Klitskov Jerkel: Det er per definition en regel i de permanente finanspolitiske regler om, at man kan gøre noget midlertidigt. Det skal man også holde fast i i forhold til det videre arbejde. Det er regeringens holdning, at det skal være midlertidigt.

Til Theresa Scavenius: For alt det, der ikke er 1,5 pct. af bnp til forsvar, gælder EU's finanspolitiske regler, præcis som de plejer. Så hvis man bruger pengene på alt muligt andet end forsvar, vil der igangsættes henstillingsprocedurer, korrektioner af planer osv., hvilket ligger i reglerne i forvejen. Planen sætter altså ikke de almindelige finanspolitiske regler ud af kraft.

I forhold til om der bliver skabt rum til, at man kan bruge pengene på initiativer, man allerede har besluttet: Ud fra et ligebehandlingsperspektiv for landene vil det ikke være sådan, at dem, der har siddet på hænderne, får fleksibilitet, mens dem, der har været på forkant og gjort en masse på forhånd, ikke får den samme grad af fleksibilitet. Derfor vil de lande, som allerede har været i fuld fart ud over stepperne, få den samme fleksibilitet – de har bare udnyttet den på forkant. Det betyder de facto, at de inden for reglerne vil kunne tage det, som de allerede har øget med, og prioritere til andre ting.

I Theresa Scavenius' spørgsmål ligger der en formulering om, hvorvidt vi så er med til at finansiere de nationale staters prioriteter. Det er vigtigt at holde fast i, at landene selv står med gælden. Gælden garanteres under EU's råderum med de lavere renter, som EU vil kunne finansiere det til. Nogle af landene vil være i stand til at gøre det selv, men vi andre er jo ikke med til at finansiere en prioritering i et land, for landet hæfter selv for gælden – hvilket gør sig gældende i SAFE-instrumentet. Men at aktivere den nationale undtagelsesklausul er ikke samtidig forbundet med at bruge

penge fra SAFE-instrumentet. Man kan godt som land aktivere undtagelsesklausulen og stifte gæld inden for sine egne normale rammer. SAFE-instrumentet og undtagelsesklausulen er ikke på den måde forbundet.

Det har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark, for Danmark er ikke i nogen former for procedurer og har ikke særlige regler for udgiftsstier eller andet, fordi vi har meget sunde offentlige finanser og meget lave gælds niveauer. Så aktiveringen af nationale undtagelsesklausuler på tværs af Europa har ikke i sig selv nogen statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt Europa kan forsvare sig selv i 2030, vil jeg henlede opmærksomheden på, at der i samlenotatet står, at det »bidrager« til et Europa, der kan forsvare sig selv senest i 2030. Ingen påstår, at denne aktivering fikser alt, men det er et bidrag til det, fordi det på den korte bane skaber et finanspolitisk rum i landene til en hurtigere og mere markant oprustning.

Theresa Scavenius (UFG): Den strategiske position er altid lidt uklar for mig i forbindelse med forsvarspolitikken. Der står i forhandlingsoplægget, at det skal bidrage til den euro-atlantiske sikkerhed, men der har vi jo NATO. Er der behov for den oprustning og for at aktivere undtagelsesklausulen, hvis vi egentlig har et fint euro-atlantisk sikkerhedspolitisk samarbejde?

Tak for at præcisere, at det er positionen, at man godt må bruge forsvarsmidlerne på andre områder, hvis man allerede har brugt dem på forsvar. Det skal vi være politisk opmærksomme på. Ministeren siger, at andre lande selv bestemmer over deres budgetter, men vi interesserer os jo for det, fordi vi i Europa mener, at for mange har for stor gæld, og at det har for store konsekvenser – bl.a. for vores konkurrenceevne – og derfor har vi en interesse i, at der er mere styr på økonomierne. Derfor er der de mellemfristede planer, som man burde opretholde. Jeg synes, det er en interessant position fra en Venstrepolitiker, at man synes, det er fint, at vi nu løser de regler, vi lige har lavet for at få en strammere styring. Jeg kunne godt tænke mig en strammere styring.

Der står i samlenotatet, at man også må bruge pengene til udgifter til finansiering af lån fra genopretningsfaciliteten. Vil ministeren præcisere, hvad det betyder? Lånene er jo blevet meget dyrere end forventet. Kan der være noget i, at vi nu aktiverer en undtagelsesklausul og nye lån for at kunne finansiere de gamle lån, som vi har svært ved at betale? Det bekymrer mig, at vi har optaget en masse lån, som vi faktisk ikke kan betale tilbage, og så skal vi tage nye lån. Det er en uheldig linje, vi har sporet os ind på, hvis det er det, der er tilfældet.

Alexander Ryle (LA): Jeg deler egentlig Theresa Scavenius' bekymring om, hvorvidt det kommer til at åbne op for, at landene bruger penge på alt muligt andet end det, der egentlig er hensigten. Jeg bakker op om at holde et stærkt fokus på den del.

Vi støtter op om forhandlingsoplægget, fordi vi mener, at der er behov for en fælles indsats for at øge EU's forsvarsevne. Vi er enige i, at der er behov for en hurtig oprustning, der kan styrke europæisk sikkerhed og forsvar. Men vi havde gerne set, at alle medlemslande udviste en del mere budgetdisciplin og prioriterede penge til oprustning af forsvaret, uden at det blev nødvendigt med mere indblanding fra EU.

Henrik Møller (S): Vi er i mange sammenhænge privilegerede på grund af vores økonomiske situation. Selvfølgelig kunne vi ønske, at alle de andre europæiske lande var lige så godt funderet – så havde det her nok ikke været lige så aktuelt at diskutere. Vi vil prøve at frigøre os fra amerikanerne,

fordi vi ikke ved, hvor vi har dem, og i Europa bliver vi nødt til at tage et større ansvar for sikkerheden, så vi bliver nødt til at sikre, at det kan lade sig gøre. Derfor synes jeg sådan set, at det er en fornuftig løsning, men jeg er da enig i, at det ikke er optimalt. Det bedste er vel, at man kan betale sine regninger uden at skulle låne, men vi er i en situation, hvor Europa ikke ville kunne opfylde målet, hvis ikke vi giver nogle muligheder for at gøre det. Og så er jeg enig i, at vi fra dansk side må sikre, at de økonomiske rammer stadig væk er gældende.

Claus Jørgensen (SF): Der er mange diskussioner om, hvad man skal bruge pengene på. SF bakker også op, fordi vi her giver mulighed for at finde nogle penge, så vi kan prioritere noget, der er meget vigtigt lige nu, nemlig at Europa kan forsvare sig selv.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Theresa Scavenius spørger, hvorfor det er nødvendigt at bidrage til euro-atlantisk sikkerhed, når vi har NATO. Idéen er at opruste i Europa, og dermed gør man jo også NATO stærkere. Den europæiske søjle skal tage et langt større ansvar for egen sikkerhed. Jeg tror, det er relativt tydeligt for de fleste, hvorfor det er nødvendigt og man ikke bare kan læne sig tilbage.

Til Theresa Scavenius og Alexander Ryle: Jeg vil gerne understrege, at man ikke kan afvige fra den mellemfristede plan på alle mulige andre områder. Det drejer sig om fleksibilitet til forsvar, som for nogle landes vedkommende delvis er opfyldt af initiativer, de allerede har besluttet. Det grundlæggende koncept om udgiftsstier skal følges. Henstillingsprocedurer og planer for længere tilpasninger og reformer er stadig væk på plads. Og jeg er enig med spørgerne i, at det er rigtig vigtigt; vi har en ambition om, at man skal have sunde offentlige finanser og lavere gælds niveauer i Europa samlet set. Derfor har det været en meget stærk position fra dansk side, at man skulle fastholde det, også i de nye finanspolitiske regler. Når vi løsner på denne del, handler det om balancegangen i, hvorvidt det er realistisk, at alle landene vil kunne opruste meget hurtigt uden at give mere rum på den meget korte bane. Vurderingen er, at omprioriteringer af denne størrelse kræver, at man får længere tid til at arbejde med det. Her trumfer hensynet til at kunne sikre en hurtig oprustning trods alt.

Theresa Scavenius (UFG): Mange siger, at det handler om hurtig oprustning. Jeg sætter spørgsmålstegn ved, om det er det, hvis vi må bruge pengene på andre områder, på gamle initiativer, på afbetaling af lån fra genopretningsfaciliteten osv. Det mangler jeg stadig svar på. Vil ministeren bekræfte, at pengene gerne må bruges til at finansiere lån fra genopretningsfaciliteten? Det er altså noget helt andet end en hurtig oprustning.

Hvor mange europæiske lande har allerede en udgift til forsvar på 1,5 pct.? Jeg kender ikke tallene på alle, men jeg ved i hvert fald, at Danmark, Polen og Tyskland har det, så mange af landene vil jo allerede opfylde disse krav og kan dermed få et lån til en hel masse andre områder. Det er i hvert fald min bekymring.

Ammar Ali (M): Vi bakker op om forhandlingsoplægget. Ministeren har grundigt gennemgået baggrunden for det og besvaret alle de relevante spørgsmål.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Theresa Scavenius: Der er sket en sammenblanding af dette forhandlingsoplæg og SAFE-instrumentet. Aktiveringen af nationale undtagelsesklausuler er noget andet end selve SAFE-instrumentet.

Det her handler om en stigning i udgifter til forsvar siden 2021. Hvis man i 2021 i forvejen brugte 1,5 pct. på forsvar, kan man ikke få en fleksibilitet for 1,5 pct. Der er nogle lande – især på den østlige flanke – som har leveret markante stigninger siden. Der er også lande, der ikke har. Hvis man lå på 1,5 pct. i 2021 og man stadig væk gør det nu, er der fleksibilitet for 0 pct. Så kan man få 1,5 pct. til forsvar, ikke til alt muligt andet.

Theresa Scavenius (UFG): Det med genopretningsfaciliteten står i samlenotatet til dette emne, så det handler ikke om SAFE.

Jeg er bekymret for, at pengene ikke går nok til oprustningen, og at de vil blive brugt til andre ting, så jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle (LA): Danmark er et af de 16 lande, der har anmodet om aktiveringen. Skal Danmark bruge fleksibiliteten til noget? Vi har vel øget med 1,5 pct. af bnp. Hvad er bagtanken med, at Danmark har været underskriver på det? Tænker vi, at andre lande har gavn af det, så derfor skriver vi et brev, eller har der været egen motivation for det?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Alexander Ryle: Aktiveringen af klausulen for Danmarks vedkommende giver sådan set ikke mere fleksibilitet, end vi har i forvejen, for vi har supermeget fleksibilitet, fordi vi har sunde offentlige finanser og lave gældsniveauer. Set fra Danmarks side er aktiveringen af undtagelsesklausulen et ønske om at være med til at sende et klart signal om, at EU-landene står sammen i oprustningsindsatsen. Det er også derfor, at Kommissionen har opfordret alle medlemslande til at anmode om aktivering, og det har vi valgt at gøre for at vise solidaritet. Vi er nok et af de lande i EU, der har suverænt mest fleksibilitet inden for de rammer, der i forvejen findes i EU, fordi vi har sunde offentlige finanser.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 4094 (økonomi og finans) den 13. maj 2025

Rådsmøde 4094 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 442 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Forslag om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande (IOSS)

– *Orientering*

KOM (2023) 0262

KOM (2023) 0262 – KOM (2023) 0262 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

KOM (2023) 0262 – KOM (2023) 0262 – svar på spørgsmål 2 om udvidelsen af anvendelsesområdet for IOSS vil udgøre en forbedring af konkurrenceevnen for store onlineplatforme i tredjelande

EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 19 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/4-25)

EUU alm. del (20241) – Bilag 212 (udvalgsmødereferat side 34, behandlet i EUU 6/12-24)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Konkurrenceevne, forenkling og forbedring af erhvervsvilkår i EU: Opsparings- og Investeringsunionen (SIU)

– *Orientering*

KOM (2025) 0124

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Økofin skal drøfte Kommissionens meddelelse fra den 19. marts 2025 om opsparings- og investeringsunionen, der bygger videre på arbejdet i EU med kapitalmarkedsunionen og bankunionen. Meddelelsen lægger op til en række initiativer og tiltag, som Kommissionen ventes at fremsætte over de næste par år med henblik på at fremme opsparings- og investeringsunionen.

Et helt centralt formål med opsparings- og investeringsunionen er at sikre, at EU's finansielle system i højere grad kanalisere europæernes store opsparinger over i produktive investeringer på kapitalmarkederne og dermed skaber flere finansieringsmuligheder for virksomheder og bedre afkast for borgerne. Det kræver mere effektive og integrerede kapitalmarkeder i Europa.

Meddelelsen peger på en række udfordringer, som skal løses, for at man kan indfri de europæiske kapitalmarkeds fulde potentiale. Det gælder f.eks. den udtalte fragmentering af kapitalmarkederne og tilstedeværelsen af nationale barrierer, der står i vejen for kapitalbevægelser og investeringer i EU. Meddelelsen skal derfor også ses i sammenhæng med målsætningen om at styrke europæisk konkurrenceevne, hvilket bl.a. vil kræve et markant løft af private investeringer, som det f.eks. påpeges i Draghirapporten.

Det polske formandskab oplyser, at drøftelsen på Økofin desuden skal ses i kontekst af den aktuelle forenklingsskemaorden.

Regeringen støtter Kommissionens meddelelse om opsparings- og investeringsunionen og arbejder for at bruge det aktuelle momentum i EU til at integrere og udvikle vores kapitalmarkeder yderligere. Regeringen finder det vigtigt, at erhvervslivets rammevilkår samtidig forbedres, ligesom der nationalt i de enkelte EU-lande bør gennemføres nødvendige strukturreformer, så man løfter vækstpotentialet og gør det mere attraktivt at investere i de europæiske virksomheder.

Regeringen vil desuden arbejde for, at nye lovgivningsinitiativer er forenelige med det generelle fokus på regelforenklinger og byrdelempelser i EU.

Regeringen mener, at det er centralt, herunder for EU's produktivitet og konkurrenceevne, at de europæiske opsparinger i højere grad kanaliseres over i kapitalmarkederne, og at der mobiliseres flere private investeringer. Regeringen er åben over for alle nye initiativer, der styrker kapitalmarkederne og øger investeringerne i EU, hvis der kan påvises merværdi.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Forslag om låneinstrument til forsvarsinvesteringer (SAFE)

– Vedtagelse

KOM (2025) 0122

KOM (2025) 0122 – KOM (2025) 0122 – svar på spm. 1 om non-papers og positionspapirer

KOM (2025) 0122 – KOM (2025) 0122 – svar på spm. 2 om, hvorvidt regeringen i forhandlingerne om SAFE i Rådet vil afvise at støtte et resultat, hvor den foreslåede genudlånsmodel erstattes af en tilskudsmodel

EU-note (20241) – E 11 (EU-nyt om låneinstrument og national undtagelsesklausul)

EUU alm. del (20241) – Bilag 318 (udvalgsmødereferat side 2 FO, forhandlingsoplæg vedr. REARM Europe forelagt EUU 5/3-25)

EUU alm. del (20241) – Bilag 425 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/4-25)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Låneinstrumentet skal fremme forsvarsinvesteringer og styrkelse af den europæiske forsvarsindustri. Drøftelsen tager udgangspunkt i et kompromisforslag fra formandskabet, der ligger meget tæt på Kommissionens forslag, som blev forelagt til forhandlingsoplæg i udvalget den 4. april 2025.

Kompromisforslaget indeholder således et instrument, hvor EU optager fælles lån på op til 150 mia. euro og yder lån til EU-lande, der anmoder om det. Instrumentet giver landene mulighed for lån til finansiering af fællesindkøb og anskaffelse af forsvarsmateriel og forsvarsunderstøttende produkter. Låneinstrumentet giver også mulighed for, at visse ligesindede tredjelande kan deltage i fællesindkøb, der tilvejebringes gennem instrumentet.

En væsentlig justering i kompromisforslaget sammenholdt med Kommissionens forslag er de områder, som instrumentet kan være med til at finansiere. Kompromisforslaget lægger bl.a. op til, at kapabiliteter til landoperationer og maritime kapabiliteter skal med på listen over forsvarsudstyr, der kan opnås støtte til fra instrumentet. Derudover vil SAFE på linje med Kommissionens forslag fortsat kunne tilvejebringe finansiering til andre kritiske kapabiliteter som bl.a. ammunition, artillerisystemer samt luft- og missilforsvar.

En anden væsentlig justering i kompromisforslaget vedrører beslutningsproceduren, hvor der nu lægges op til, at det er Rådet, der træffer afgørelse, hvorimod Kommissionens forslag lagde op til, at Kommissionen selv skulle træffe afgørelse.

Der ventes generelt støtte til hovedlinjerne i kompromisforslaget på Økofin, og det er sandsynligt, at der vil kunne opnås enighed om instrumentet senere i maj 2025.

Regeringen støtter en løsning på linje med kompromisforslaget, herunder at instrumentet er midlertidigt, er begrænset til 150 mia. euro og udmøntes gennem udlån. Det er vigtigt for regeringen, at instrumentet bidrager til en hurtig og effektiv europæisk oprustning og samtidig styrker europæisk forsvarsindustri. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig en eventuel enighed i Rådet om et SAFE-instrument på linje med det ventede kompromisforslag, der vurderes at være i overensstemmelse med forhandlingsoplægget i udvalget den 4. april 2025.

Theresa Scavenius (UFG): Hvor stram styring er der med de muligheder, der ligger i SAFE? Forslaget siger, at der skal være mindre styring med planer, fremskridtsrapporter osv., og det er ikke engang Kommissionen, der skal godkende, men medlemslandene selv. Det betyder, at der kommer en mindre økonomisk styring med, hvad pengene bliver brugt til. Derudover står der, at man kan bruge det på eksisterende kontrakter. Det vil sige, at vi kommer til at finansiere noget, der allerede er besluttet. Det har vi set med genopretningsfaciliteten – man får nogle penge af EU, enten igennem lån eller igennem faciliteten, og så bruger man dem til at finansiere noget, man allerede havde besluttet nationalt. Jeg synes ikke, at det er en måde at bruge EU på.

Nævnte du noget om noget maritimt og landbruget? Jeg forstod ikke helt pointen.

Alexander Ryle (LA): Der skal opnås enighed i Rådet i stedet for i Kommissionen, som jeg hørte det. Hvad er de politiske overvejelser i forhold til at rykke beslutningskompetencen? Burde man ikke mene nogenlunde det samme i Rådet og Kommissionen?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Jeg tror, at det er en relativt klassisk EU-ting i en række sammenhænge, at selv om Kommissionen har lagt op til, at de træffer den endelige beslutning, bliver det i stedet Rådet, der ud fra forarbejdet fra indstillingen fra Kommissionen beslutter det. Det er altså medlemslandene, der samlet set vurderer, om betingelserne er til stede, og at det skal over Rådet, i stedet for at Kommissionen selv kan gøre det. Det er jo også Rådet, der godkender ændringer i genopretningsplaner, aktivering af undtagelseskláusuler osv. Så jeg tror, at vi vil opfatte det som noget, der også er set i andre sammenhænge, og ikke noget mærkeligt eller kontroversielt.

Theresa Scavenius (UFG): Der er ret stor forskel, for i Rådet er det jo det nationale perspektiv på, hvordan pengene bliver brugt, og derfor er der tydeligvis interesse i, at medlemslandene ikke skal sende stramme planer og fremskridtsrapporter ind. Derfor får vi mindre styring med, hvordan pengene bliver brugt. Hvis det var Kommissionen, ville det være med det europæiske perspektiv, og dermed en strammere styring af pengene. Så der er en magtforskydning i det.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Det er jo ikke ét land, der bestemmer. Det er jo Rådet med landene, og det er vel per definition så et europæisk EU-perspektiv. Det kan jeg ikke se nogen udfordringer med, og den beslutning bliver jo ikke truffet på et grundlag, der kommer ned fra himlen. Kommissionen spiller en rolle i at behandle det på fuldstændig samme vis, som de ville gøre, hvis de havde beslutningskompetence til sidst.

4. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– *Orientering*

EUU alm. del (20241) – Bilag 372 (udvalgsmødereferat side 17, senest behandlet i EUU 28/2-25)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Økofin skal igen drøfte de økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne ventes bl.a. at have fokus på Ukraines økonomi og finansieringsbehov. Kommissionen ventes at give en status på udbetalingerne til Ukraine, dels under Ukraine faciliteten, dels G7-lånepakken, hvor lånene fra EU, USA og de andre G7-medlemmer tilbagebetales med afkastet fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.

Ifølge seneste gennemgang af Ukraines IMF-program (Den Internationale Valutafond) fra marts 2025 vil de planlagte lån og tilskud fra EU og internationale partnere være tilstrækkelige til at dække Ukraines estimerede finansieringsbehov i 2025 og ind i 2026. Det estimerede finansieringsbehov er selvfølgelig forbundet med stor usikkerhed og kan ændre sig afhængigt af udviklingen i den kommende tid. Vi følger naturligvis fortsat situationen tæt.

Drøftelserne kan derudover komme ind på sanktionerne mod Rusland og den økonomiske situation i Rusland.

Regeringen støtter fortsat EU's ledende rolle i forhold til økonomisk støtte til Ukraine, så længe det er nødvendigt. Regeringen finder, at det er vigtigt at lægge pres på Rusland ad sanktionssporet.

Theresa Scavenius (UFG): Kan der bruges af de russiske aktivers hovedstol? Hvad er den danske position? For et eller to år siden diskuterede vi med udenrigsministeren, om man måtte bruge renterne af de penge, og der diskuterede vi de samme juridiske og politiske risici, hvor Danmark så endte med at sige, at man godt kunne finde en løsning på det. Mener økonomiministeren også, at man godt kan finde det for hovedstolen?

I samlenotatet står der, at renterne kan betragtes som bankens ejendom. Er det også den danske position, at det ikke er russiske penge længere? Nu er det bankens penge, og derfor må vi gerne bruge dem?

Støtten til Ukraine kan kategoriseres som udviklingsbistand. Det synes jeg er rigtig ærgerligt, for det betyder, at meget af den støtte, vi giver, i virkeligheden bliver taget fra noget andet. Hvordan gør vi det i Danmark? Er det udviklingsbistand, og hvilke projekter har vi taget det fra?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Der er en række ting, som kan være under udviklingsbistanden. Jeg må henvise til Udenrigsministeriet, i forhold til hvordan udviklingsbistanden er sammensat.

I forhold til de russiske aktiver er der ikke på nuværende tidspunkt nogen konkrete forslag i EU om at konfiskere de russiske centralbankaktiver. Vi er sådan set fra dansk side åbne for at overveje mulige løsninger, også når det inkluderer hovedstolen, men selvfølgelig vil det skulle analyseres grundigt, i forhold til hvilke implikationer der er forbundet med det både finansielt, politisk og juridisk, når der er kommet konkrete forslag på det. Der er ikke noget nyt i forhold til at bruge renterne til at betale af på de lån, der er givet.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er imod brug af de russiske midler. Der er alt for mange risici forbundet med det, og jeg synes, at man gør konflikter mere permanente end nødvendigt.

5. Opfølgning på G20-mødet for finansministre og centralbankchefer og IMF's forårsmøder den 23./24. april
– *Orientering*

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)
– *Vedtagelse*
KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2025) 0177, KOM (2025) 0176, KOM (2025) 0175

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

a) En fælles ramme for selskabsbeskatning

Økonomiministeren (Stephanie Løse): Forslaget om en fælles ramme for selskabsbeskatning (BEFIT) fra 2023 vil muligvis blive forelagt til forhandlingsoplæg på et af de kommende møder i udvalget.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.25.